Η «επιτελικοποίηση» της διαφθοράς. Του Αργύρη Αργυριάδη

Οι αιτίες της εντοπίζονται στην κακονομία, στην πολυνομία, στην έλλειψη διαφανούς λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης εν γένει και στην ελλιπής ψηφιοποίηση σημαντικών τομέων αυτής

Τρίτη 16 Ιουνίου 2026, 17:00

Γράφει
Αργύρης Αργυριάδης

Η κυβέρνηση πριν μερικούς μήνες ανακοίνωσε ως θεσμική μεταρρύθμιση τη μεταφορά των Υπηρεσιών Δόμησης (ΥΔΟΜ), δηλαδή των «πολεοδομιών», από τους Δήμους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Ως βασικό επιχείρημα για την αιτιολόγηση της δημιουργίας της νέας κεντρικής υπηρεσίας, σύμφωνα με τον ίδιο τον Πρωθυπουργό, ήταν «η ανάγκη να πάψουν οι πολεοδομίες να θεωρούνται εστίες εξυπηρετήσεων ή διαφθοράς».

Ο αντίλογος σε αυτήν την πρωτοβουλία ήταν προφανής. Η διαφθορά δεν είναι ζήτημα «κεντρικοποίησης» ή αποκέντρωσης. Οι αιτίες της εντοπίζονται στην κακονομία, στην πολυνομία, στην έλλειψη διαφανούς λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης εν γένει και στην ελλιπής ψηφιοποίηση σημαντικών τομέων αυτής.

Τρίτη 09 Ιου 2026, 17:00

Η «ιδεολογία» της ακρίβειας. Του Αργύρη Αργυριάδη

ΑΠΟΨΕΙΣ

Το πρόσφατο «σκάνδαλο των πολεοδομιών» που οδήγησε στην παραίτηση τριών γενικών γραμματέων -διαφορετικών υπουργείων- αποδεικνύει ότι η εστία διαφθοράς εντοπίστηκε στην καρδιά του επιτελικού κράτους, γεγονός που αποδομεί πλήρως το επιχείρημα του Πρωθυπουργού. Η διαφθορά «επιτελικοποιήθηκε»...

Η γραφειοκρατία δεν είναι από μόνη της αρνητική. Κάθε σύγχρονο κράτος χρειάζεται κανόνες, διαδικασίες και ελέγχους για να διασφαλίζει τη νομιμότητα, τη διαφάνεια και την ίση μεταχείριση των πολιτών. Όταν, όμως, οι διαδικασίες γίνονται υπερβολικά πολύπλοκες, αργές και αδιαφανείς, η γραφειοκρατία παύει να αποτελεί εγγύηση νομιμότητας και γίνεται συνοδοιπόρος της διαφθοράς.

Οσο περισσότερα στάδια, εγκρίσεις, υπογραφές και ερμηνείες απαιτούνται για την ολοκλήρωση μιας διοικητικής πράξης, τόσο αυξάνεται η εξάρτηση του πολίτη από τον εκάστοτε υπάλληλο ή υπηρεσία. Εκεί όπου η διαδικασία είναι ασαφής και ο χρόνος διεκπεραίωσης απρόβλεπτος, δημιουργείται συχνά η αντίληψη ότι η «διευκόλυνση», η προσωπική γνωριμία ή ακόμη και η παράνομη συναλλαγή μπορούν να επιταχύνουν ή να εξασφαλίσουν το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Με άλλα λόγια, η υπερβολική γραφειοκρατία αυξάνει το κόστος της νομιμότητας και καθιστά ελκυστικότερες τις παράνομες «συντομεύσεις».

Το πρόβλημα αυτό αναδεικνύεται και στις πολεοδομίες. Η οικοδομική δραστηριότητα συνδέεται με σημαντικά οικονομικά συμφέροντα, ενώ το πολεοδομικό δίκαιο χαρακτηρίζεται από πολυπλοκότητα, διαδοχικές νομοθετικές αλλαγές και συχνά αντικρουόμενες ερμηνείες.

Οταν ένας πολίτης ή ένας επενδυτής χρειάζεται μήνες ή και χρόνια για να λάβει μια άδεια, να ελέγξει έναν φάκελο ή να ολοκληρώσει μια διαδικασία, δημιουργούνται συνθήκες που ευνοούν φαινόμενα διαφθοράς.

Η εξουσία του υπαλλήλου να καθυστερεί, να ερμηνεύει ή να εγκρίνει αποκτά δυσανάλογη βαρύτητα, ενώ η καθυστέρηση μετατρέπεται σε μοχλό πίεσης. Το ίδιο ισχύει σε όλους τους τομείς της δημόσιας διοίκησης.

Η εμπειρία πολλών χωρών δείχνει ότι η αποτελεσματικότερη απάντηση στη διαφθορά δεν είναι μόνον η αυστηροποίηση των ποινών, αλλά κυρίως η απλοποίηση των διαδικασιών. Όσο λιγότερα τα περιττά στάδια, όσο μεγαλύτερη η ψηφιοποίηση, η διαφάνεια και η αυτοματοποίηση των ελέγχων, τόσο περιορίζονται οι ευκαιρίες για αυθαίρετες παρεμβάσεις και παράνομες συναλλαγές.

Η μάχη κατά της διαφθοράς είναι πρωτίστως μάχη κατά της πολυνομίας, της κακονομίας, της αδιαφάνειας και της διοικητικής δυσλειτουργίας. Ένα κράτος που εμπιστεύεται τον πολίτη, λειτουργεί με σαφείς κανόνες και παρέχει γρήγορες υπηρεσίες, δεν μειώνει μόνον την ταλαιπωρία των πολιτών, αλλά περιορίζει και το ίδιο το περιβάλλον μέσα στο οποίο επωάζονται φαινόμενα διαφθοράς.

«Μην πυροβολείτε τον πιανίστα». Η αποκέντρωση είναι λύση και όχι πρόβλημα. Άλλα είναι τα αίτια της διαφθοράς και όσο εθελοτυφλούμε απλά η τελευταία θα γιγαντώνεται...

** Δημοσιεύθηκε στη «Μακεδονία της Κυριακής» στις 14.06.2026*

Μακεδονία της Κυριακής

Διάβαστε περισσότερα

Πέμπτη 24 Σεπ 2026, 07:00
Να επιβραδύνουμε την εξέλιξη της Τεχνητής Νοημοσύνης; Γράφει ο Αργύρης Αργυριάδης
Μακεδονία της Κυριακής
Τεχνητή Νοημοσύνη
Αργύρης Αργυριάδης

Τετάρτη 16 Σεπ 2026, 07:00
Ο Γερμανός... ασθενής. Του Αργύρη Αργυριάδη
Μακεδονία της Κυριακής # Γερμανία
Αργύρης Αργυριάδης

Σάββατο 05 Σεπ 2026, 14:00
Υψηλότεροι μισθοί ή «ακριβότερη» εργασία; Του Αργύρη Αργυριάδη
Μακεδονία της Κυριακής # Ακρίβεια
Αργύρης Αργυριάδης

Τετάρτη 02 Σεπ 2026, 07:00
Τι (δεν) θα ακούσουμε από το βήμα της ΔΕΘ. Του Αργύρη Αργυριάδη
Μακεδονία της Κυριακής # ΔΕΘ
Αργύρης Αργυριάδης